Tariffnemnda

Dato	Vår referanse	Saksbehandler
22.10.2026	2026/32	Håvard Kaasen

SAK 3/2026 I TARIFFNEMNDA

Sakens tema
Fortsatt delvis allmenngjøring av tariffavtaler for persontransport med turbil (Bussbransjeavtalene)

Tariffparter
Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund (YS) og Yrkestrafikkforbundet
Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) og NHO Transport
Landsorganisasjonen i Norge (LO) og Fellesforbundet

Lovgrunnlag
Lov 4. juni 1993 nr. 58 om allmenngjøring av tariffavtaler mv. § 5

Tariffnemndas sammensetning:
Dommer Terese Smith Ulseth, leder
Professor Steinar Holden, nøytralt medlem
Professor Giuditta Cordero-Moss, nøytralt medlem
Advokat Eirik Hognestad, NHO
Advokat Andreas van den Heuvel, LO
Administrerende direktør Jon H. Stordrange, NHO Transport
Advokat Josefine Wærstad, Yrkestrafikkforbundet

Saksgang

Tariffnemnda mottok begjæring fra Landsorganisasjonen i Norge (LO) og Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund (YS) om fortsatt allmenngjøring av Bussbransjeavtalene 03.06.2026.

Tariffnemnda sendte utkast til ny forskrift om delvis allmenngjøring av tariffavtaler for persontransport med turbil på høring 18.06.2026 med høringsfrist 20.08.2026. Det er mottatt høringsinnspill fra:

- LO (uten merknader)
- Samferdselsdepartementet (uten merknader)
- Justis- og beredskapsdepartementet (uten merknader)
- NHO
- NHO Transport
- Spekter
- Utenriksdepartementet
- Direktoratet for arbeidstilsynet

Tariffnemnda har innhentet statistikker fra SSB over lønnsnivået i de aktuelle bransjene. Nemnda hadde møte 02.09.2026, hvor SSB presenterte statistikker før nemnda tok stilling til begjæringen. Nemnda behandlet saken i møte 03.09.2026.

Dokumentene i saken ligger her:
Turbil - Tariffnemnda

Dokumentene er tilgjengelige på nettsiden frem til nye forskrifter sendes på høring etter neste hovedoppgjør.

Tariffnemndas vurderinger

Er vilkårene for allmenngjøring oppfylt?
Etter en helhetlig vurdering av den dokumentasjonen som er lagt frem, mener Tariffnemnda at vilkårene for allmenngjøring er til stede. Fortsatt allmenngjøring er et forholdsmessig tiltak for å bidra til at utenlandske arbeidstakere får lønns- og arbeidsvilkår som er likeverdige med det som norske arbeidstakere har, og for å motvirke det lønnspresset som følger av at det er mange utenlandske arbeidstakere i bransjen.

Tariffnemnda har lagt vekt på lønnsstatistikken fra SSB. Flere utenlandske enn norske arbeidstakere har lønn på eller rundt det allmenngjorte lønnsnivået. Dette indikerer at forskriften har reell betydning, og at det er sannsynlig at lønningene vil falle dersom allmenngjøringen fjernes. Nemnda viser videre til at Arbeidstilsynet i perioden 2024-2026 har avdekket avvik på allmenngjøringsregelverket i åtte prosent av 99 tilsyn. Tilsyn rettet mot utsendte arbeidstakere viser en høy andel brudd selv om antallet tilsyn er begrenset.

Allmenngjøring på Svalbard

Allmenngjøringsloven trådte i kraft for Longyearbyen og Ny-Ålesund på Svalbard fra og med 1. juli 2025. LO og YS har begjært at forskrift om delvis allmenngjøring av tariffavtaler for persontransport med turbil skal gjelde for Svalbard.

Bakgrunn og utgangspunkt

Allmenngjøringsloven ble utvidet til å gjelde for Svalbard ved lov av 28. mars 2025 nr. 4. Lovendringen trådte i kraft for Longyearbyen og Ny-Ålesund 1. juli 2025, jf. kgl. res. 28. mars 2025 nr. 545. For øvrige deler av Svalbard er lovendringen foreløpig ikke trådt i kraft.

Forarbeidene til lovendringen i 2025 viser til at arbeidslivet på Svalbard tidligere hadde en vesentlig annen karakter enn i dag. Sysselsettingen innen blant annet reiseliv, kultur, forskning og byggevirksomhet har økt, samtidig som innslaget av utenlandsk arbeidskraft er blitt vesentlig større. Arbeidslivet er også i større grad preget av ad hoc- og sesongbasert virksomhet. Flere av bransjene som er allmenngjort på fastlandet, herunder bygg, hotell og restaurant og renhold, har betydelig aktivitet på Svalbard, se Prop. 38 L (2024–2025) punkt 3.3. Departementet la derfor til grunn at næringslivet på Svalbard møter mange av de samme utfordringene som næringslivet på fastlandet, og at det derfor er behov for tiltak som kan sikre et seriøst og velfungerende arbeidsliv også på Svalbard.

Det ble videre vist til at et etablert utgangspunkt om at det rettslige rammeverket på Svalbard skal være mest mulig likt det som gjelder på fastlandet, med mindre tungtveiende grunner taler mot lik regulering, se Prop. 38 L (2024–2025) punkt 3.3.

Gjelder allmenngjøringen i Longyearbyen og Ny-Ålesund på Svalbard?

Tariffnemnda har kommet til at forskriften skal gjelde i Longyearbyen og Ny-Ålesund på Svalbard.

Hensynet til at det rettslige rammeverket på Svalbard skal være mest mulig likt det som gjelder på fastlandet, tilsier at allmenngjøringsforskriften også skal gjelde for Longyearbyen og Ny-Ålesund. Et annet resultat må være begrunnet i særlige forhold ved lønns- og arbeidsvilkårene i disse områdene.

Statistikken fra Statistisk sentralbyrå som nemnda bygger sin konklusjon på, omfatter bransjen som helhet og skiller ikke mellom fastlandet og Svalbard. Etter nemndas vurdering er det ikke grunn til å anta at lønns- og arbeidsvilkårene i disse områdene skiller seg fra forholdene på fastlandet på en måte som innebærer at allmenngjøringens virkeområde skal begrenses geografisk.

I høringsrunden ble det pekt på forskjeller mellom Svalbard og fastlandet, blant annet at det er særskilte skattesatser på Svalbard. Etter nemndas vurdering er forskjeller mellom Svalbard og fastlandet bare relevante for spørsmålet om allmenngjøring dersom de påvirker grunnlaget for allmenngjøring. Særskilte skattesatser på Svalbard har ikke betydning for vurderingen av om utenlandske arbeidstakere har lønns- og arbeidsvilkår som er likeverdige med de vilkårene som norske arbeidstakere har.

Tariffnemnda legger på denne bakgrunn til grunn at det ikke foreligger særlige forhold som tilsier at allmenngjøring ikke bør omfatte Longyearbyen og Ny-Ålesund. I fraværet av slike forhold finner nemnda at allmenngjøringen skal gis virkning i Longyearbyen og Ny-Ålesund.

Forskrift om delvis allmenngjøring av tariffavtaler for persontransport med turbil gis dermed anvendelse også i disse områdene.

Svalbardtraktaten
De enkelte forskriftene må dessuten vurderes opp mot Svalbardtraktatens bestemmelser om likebehandling, se Prop. 38 L (2024–2025) punkt 3.3.

Utenriksdepartementet har vurdert forholdet til Svalbardtraktaten og kommet til at allmenngjøring av tariffavtale for byggeplasser i Norge i Longyearbyen og Ny-Ålesund ikke vil være i strid med Norges forpliktelser etter traktaten. Nemnda legger på denne bakgrunn til grunn at Svalbardtraktaten ikke er til hinder for allmenngjøring.

Konklusjon
Tariffnemnda fastsetter på denne bakgrunn en ny forskrift om delvis allmenngjøring av tariffavtaler for persontransport med turbil. Tariffnemnda justerer lønnssatsene i forskriften og utvider virkeområdet til også å gjelde Longyearbyen og Ny-Ålesund på Svalbard. Forskriften trer i kraft 06.11.2026.

****

Forskrift om delvis allmenngjøring av tariffavtaler for persontransport med turbil skal lyde:

§ 1. *Grunnlaget for allmenngjøring*

Forskriften er fastsatt på grunnlag av Bussbransjeavtalen av 2026–2028 mellom Næringslivets Hovedorganisasjon og NHO Transport på den ene side og Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund og Yrkestrafikkforbundet på den annen side og Bussbransjeavtalen 2026–2028 mellom Næringslivets Hovedorganisasjon og NHO Transport på den ene side og Landsorganisasjonen i Norge og Fellesforbundet på den annen side.

§ 2. *Virkeområde*

Forskriften gjelder for arbeidstakere i bedrifter som utfører persontransport med turvogn eller buss når transporten ikke krever tildeling av løyve ved konkurranse etter yrkestransportlova § 8.

Arbeidsgiver og den som i arbeidsgivers sted leder virksomhet som utfører arbeidsoppdrag som nevnt i første ledd skal sikre at bestemmelsene i forskriften gjennomføres.

Forskriften gjelder ikke lærlinger og personer på arbeidsmarkedstiltak.

Forskriften gjelder også for Longyearbyen og Ny-Ålesund på Svalbard.

§ 3. ***Lønnsbestemmelser***

Arbeidstakere som utfører arbeid i henhold til § 2, skal minst ha en lønn per time på kroner 229,62.

§ 4. ***Utgifter til kost og losji***

Arbeidsgiver skal dekke kost og losji. Fast diettsats, betaling etter regning, avtalt dekning av oppdragsgiver eller liknende kan avtales.

§ 5. ***Unntak***

Forskriften kommer ikke til anvendelse dersom arbeidstaker samlet sett er omfattet av gunstigere lønns- og arbeidsvilkår i henhold til avtale eller etter det lands rett som ellers gjelder for arbeidsforholdet.

§ 6. ***Ikrafttreden og opphør***

Forskriften trer i kraft 6. november 2026.

Forskrift 21. oktober 2024 nr. 2534 om allmenngjøring av tariffavtaler for persontransport med turbil oppheves samtidig med ikrafttredelse av denne forskrift.

****

Tariffnemnda, 22.10.2026

Protokollen er elektronisk signert